

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Martin Lambing
Päästeamet
louna@paasteamet.ee

Teie 16.04.2026 nr 1.2-2.1/2615-1

Meie 11.05.2026 nr 2.2.-1/26/30-2

Puuduste kõrvaldamiseks tähtaja määramine

Päästeamet esitas Andmekaitse Inspektsioonile (AKI) taotluse isikuandmete töötlemiseks ilma andmesubjekti nõusolekuta uuringus „Kriisihaavatavuse kujunemine, tulevikukriisid ja sekkumised ühiskondliku valmisoleku suurendamiseks“.

Tutvunud teie taotlusega, palun taotlust täiendada vastavalt alljärgnevale:

1. Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 järgi loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid.

Justiits- ja Digiministeerium (JDM) on IKS § 6 lõikes 5 nimetatud uuringute osas selgitanud¹, et IKS § 6 lõiget 5 tuleb tõlgendada kitsalt. Nimetatud alusel isikuandmete töötlemiseks peab täidetud olema kaks tingimust. Esmalt analüüsid ja uuringud teostatakse täidesaatva riigivõimu poolt ning teisalt, uuringud ja analüüsid on vajalikud poliitika kujundamiseks. Päästeamet on valitsusasutus (VVS § 39 lg 3).

Poliitika kujundamise eesmärgil uuringu tegemiseks peab asutusel olema õigusaktist tulenev pädevus poliitika kujundamiseks või selleks sisendi andmiseks. Päästeamet on taotluses tuginenud päästeseaduse § 5 lõigetele 1 ja 4, mis viitavad ameti ülesannetele, kuid millest jääb ebaselgeks alus uuringu läbiviimiseks. Inspektsiooni hinnangul on Päästeameti poliitika kujundamise pädevuseks kohasemad alused sätestatud pigem ameti põhimääruse § 8 lg 1 punktides 7 ja 8. Palun taotluses õiguslikke aluseid täpsustada.

2. Taotluses on töödeldavate isikuandmete koosseis ebaselge. Välja on toodud riigi andmekogudest küsitavad andmed, viidatud on lisaks erinevatele küsitluste- ja andmekogude (nt lemmikloomaregister) andmetele, kuid neid ei ole loetellu lisatud. Palun kogu uuringus kasutatavate andmete koosseis ja nende allikad esitada.
3. Taotluse punktis 4 on kirjeldatud uurimistöö eesmärk ning ülesanded. Ühe ülesandena on kirjeldatud: *Katsetada erinevaid masinõppemudeleid (otsustuspuu, random forest, boosting-mudelid ning närvivõrgupõhine TabNet), et prognoosida haavatavust eri hädaolukorra stsenaariumides. Võrrelda mudelite toimivust ja andmevajadusi ning leida lahendus, mis tagab võimalikult suure prognoositäpsuse minimaalse andmekasutusega.* Taotluses ei ole andmetöötluse kirjelduses täpsemalt avatud andmete töötlemist masinõppemudelitega. Palun taotlust täiendada ja kirjeldada kogu andmetöötlusprotsessi, sh kasutatavad vahendid.

¹ Justiits- ja Digiministeeriumi 22.01.2024 vastus selgitustaotlusele nr [2-6/24-7834-2](#)

4. Taotlusele on lisatud kuvatõmmis eetikakomitee kooskõlastusest. Kahjuks ei ole kuvatõmmiselt võimalik mõista millele kooskõlastus antud on. Palun edastage AKI-le käesolevale uuringule antud eetikakomitee kooskõlastus.
5. Palun esitada andmekaitsealane mõjuhinnang või kui seda ei ole koostatud või ei koostata, siis palun seda otsust põhjendada, arvestades isikuandmete kaitse üldmääruse² (IKÜM) artiklis 35 sätestatuga. Taotluse punktist 9 nähtuvalt on uuringu sihtrühmaks kogu Eesti elanikkond, st enam kui 1,3 miljonit inimest ning uuringus kasutatakse mastaapselt isikuandmeid, sh eriliiki isikuandmeid. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötaja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmärgi arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhinnangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub füüsiliste isiklike aspektide süstemaatiline ja ulatuslik hindamine, mis põhineb automaatsel isikuandmete töötlemisel, sealhulgas profiilanalüüsil, ja millel põhinevad otsused, millel on füüsilise isiku jaoks õiguslikud tagajärjed või mis samaväärselt mõjutavad oluliselt füüsilist isikut, samuti ka eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspektsiooni koostatud isikuandmete töötaja üldjuhendis³ on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlus. Samuti on toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele⁴, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut.
6. Uuringu läbiviimiseks koostatakse andmestikud, mis uuringu lõppedes tuleb kustutada. Taotluses ei ole selgelt välja toodud, millal uuringu jaoks koostatud algandmestikud kustutatakse. Palun täiendada taotlust ja lisada uuringu algandmete kustutamise tähtaeg vähemalt aasta ja kvartali täpsusega.
7. Taotluse punkti 11 kohaselt andmesubjekte nende isikuandmete töötlemisest eraldi ei teavitata, kuna üksikisikute tuvastamine ei ole võimalik ja andmetöötlusel kasutatakse kaitsemeetmeid. Punktis 11.3. viidatakse avaldatavatele andmekaitsetingimustele ning punktis 12.2 on kirjeldatud läbipaistvuse tagamine isikuandmete töötlemisele kehtestatud nõuete järgimise kaudu.

Isikuandmete kaitse üldmääruse üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12 – 14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlusest. Teavitamise eesmärk on, et andmesubjekt oleks teadlik oma andmete töötlemisest ja saaks kontrollida selle seaduslikkust. Uuringus töödeldakse isikuandmeid, mis ei ole saadud andmesubjektilt ning neid töödeldakse muul eesmärgil, kui see, milleks neid algselt koguti. Seetõttu tuleb andmesubjekti teavitada isikuandmete töötlemisest **enne** andmete edasist töötlemist. Asutuse üldised andmekaitsetingimused ei kajasta konkreetses uuringus isikuandmete töötlemist. Üldmäärus küll kehtestab ka andmesubjektide teavitamata jätmise alused, kuid neid saab rakendada pigem erandlikel asjaoludel. Antud uuringu taotluses ei nähtu selliseid erandlikke asjaolusid, mis takistavad isikute teavitamist. Teavitada on võimalik läbi (sotsiaal)meedia, asutuse kodulehe kaudu vms viisil. Seega palun täpsustada, kas ja mil viisil teavitatakse andmesubjekte konkreetse uuringu andmetöötlusest või põhjendada teavitamisest keeldumist.

Palun esimesel võimalusel, kuid hiljemalt **22.05.2026** taotluses esinevad puudused kõrvaldada ning täpsustused taotlusvormile sisse viia. **Muudatused palun algtekstist eristada.** Vastus palun

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/679, 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

³ [Isikuandmete töötaja üldjuhend | Andmekaitse Inspektsioon](#)

⁴ [Artikli 29 töörihm Suunised, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhinnangut ja selle kindlaksmääramist, kas isikuandmete töötlemise tulemusena „tekib tõenäoliselt suur oht“ vastavalt määrusele \(EL\) 2016/679](#) Vastu võetud 4. aprillil 2017 Viimati muudetud ja muudatused vastu võetud 4. oktoobril 2017

saata aadressil info@aki.ee.

Tähtajaks puuduste kõrvaldamata jätmise korral võib AKI vastavalt haldusmenetluse seaduse § 15 lõikele 3 jätta taotluse läbi vaatamata.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste

jurist

peadirektori volitusel